

Konsolidering af Innovationsklynge for Vandteknologi – Sjælland (RFSJ-19-0002)

Projektinformation

Projektitel:
Innovationsklynge for vandteknologi (4 regioner+region Sj.)
Journalnummer
RFSJ-19-0002
Vækstforum
DKs Erhvervsfremmebestyrelse Program Regionalfonden Prioritetsakse 1. Styrket innovation i SMV'er
Projektperiode [dd.mm.åååå] - [dd.mm.åååå]
1.1.2020 - 30.9.2021
Samlede projektudgifter (kr.)
1121500
Medfinansiering fra EU's Socialfond/Regionalfond (kr.)
672900
Medfinansiering fra region (kr.)
168225
Øvrig medfinansiering (kr.)
280375

1. Projektets formål og vigtigste partnere

Projektet har til formål at skabe én konsolideret innovationsklynge for vandteknologi under særligt hensyn til virksomhedernes behov og øvrige aktørers ønsker til, hvad klyngen skal kunne. Konsolideringen indbefatter udvikling af nye, ambitiøse innovationsindsatser som løfter den samlede klynges evne til at skabe innovative SMV'er.

- CLEAN: lead, projektleder, kommunikation, administration, rekruttering af vandvirksomheder, udvikling af fælles servicetilbud, facilitator for WTB Communities og de store innovationsindsatser som innovationskraftsansøgningen, Vandaccelerator og Regionalt Fyrtårn for vandteknologi i Region Midtjylland.
- DTU: Fælles udvikling af servicetilbud, Rekruttering af vandvirksomheder AU: Fælles udvikling af servicetilbud, rekruttering af vandvirksomheder TI: Fælles udvikling af servicetilbud, rekruttering af vandvirksomheder, formidling af DNNK-aktiviteter og tilbud om synliggørelse på Rørcenterdage. DWF; Fælles udvikling af servicetilbud, udvikling og koordinator af webinarer om fremskaffelse af kapital, funding, internationalisering og DWF-årsmøde HOFOR: Fælles udvikling af servicetilbud og invitation til WTB-virksomheder om workshop i relation til eksportfremstød indenfor vandsektoren til Sverige og Norge i relation til Future for Nordic Utilities programmet.

2. Projektets vigtigste resultater/effekter

De vigtigste resultater: Skabelse af et samlet servicetilbud til vand SMV'er til samlet innovationsklynge for vandteknologi. Servicetilbuddet benævnes WTB og består af et eksklusivt tilbud til ca. 20 rekrutterede vandvirksomheder, som hver især investerer deres tid i at deltage i aktiviteterne. Aktiviteterne består af en række månedlige innovationsworkshops (statusmøder og øvrige workshops) og nyhedsmails, virksomhedsprofil, netværk og deling af nyheder på Solved platformen samt tilbud om at deltage i international matchmaking og synliggøre sig selv på udstillinger.

2.1 Innovationsworkshops med vand SMV'er.

Der har i hele programperioden fra den 1.1.2020 - 30.9.2021 samlet været afholdt 101 workshops i de 4 regioner og 18 workshops i Region Sjælland. Workshoppene har primært være on-line grundet Corona men der har også været fysiske events. 9 af de gennemførte workshops har været månedlige statusmøder WTB møder med 20 vand SMV'er. Den tætte dialog med vand SMV'er har nydt stor opbakning og må siges at have været en stor succes, som har ført CLEAN som miljøklynge tættere på sin målgruppe. WTB-konceptet har inspireret til at der på hver af CLEAN's 5 fokusområder i januar 2022 bliver lanceret kick-off på TechBoost møder for SMV'er. På Tech Boost møderne er den typiske dagsorden virksomhedspræsentationer, videndelingsevents samt diverse tilbud til Tech Boost virksomheder om matchmaking, internationale tilbud, innovationssamarbejder og indsatser og udstillinger.

Det må således konkluderes, at antallet af workshops og tilbud til vand SMV'er har været imponerede højt og har ligget langt over måltallet på henholdsvis 6 for de 4 regioner og 2 for Region Sjælland. Som en del af projektet har det faglige netværk Water Tech Boost kørt med månedlige møder, deltagelse i diverse events og relevante projekter i såvel klyngen som hos universiteterne. Netværket har haft 20 dedikerede vandteknologi virksomheder, som gennem den samlede projektperiode er blevet eksponeret for i alt 74 event (59 i 4 regioner og 15 i Region Sjælland) i form af statusmøder, webinarer, talks, temadage og projektmuligheder.

Ved den afsluttende evaluering udført i samarbejde med de 20 virksomheder, er det blevet besluttet at netværket er så givende for virksomhederne at Water Tech Boost køres videre som en del af klynges faglige communities

2.2. Innovationsindsatser med SMV'er.

Der har i hele programperioden fra den 1.1.2020 - 30.9.2021 samlet været gennemført 26 innovationsindsatser i de 4 regioner mod mål på 4 og i Region Sjælland 8 innovationsindsatser mod mål 2. De vigtigste innovationsindsatser faciliteret af CLEAN med partnere vurderes at være ansøgning om at blive Danmarks miljøklynge gennem innovationskrafts ansøgningen, vandaccelerator programmet under Beyond Beta i tæt samarbejde med de danske erhvervshuse og øvrige klynger samt endelig den helt store satsning "Regionalt fyrtårn for vandteknologi i Region Midtjylland", hvor det er lykkedes

at få det ønskede samarbejde med Water Valley Denmark, som forener de store vandaktører mens at CLEAN forener de små Vandaktører- SMV'erne.

Forud for dette arbejde er DNNK (Dansk netværk for klimatilpasning) konsolideret. Endelig skal også fremhæves en innovationsindsats for danske SMV'er om eksport af vand- og klimatilpasningsløsning til Sverige og Norge gennem Future for Nordic Utilities indsatsen (HOFOR), samt flere Webinarer om eksportmuligheder og virksomhedspræsentation på DWF årsmøde. TI har også bidraget med planlægning og formidling af DNNK tech Talks samt Rørcenterdage. DTU og AU har om det væsentligste bidraget positivt med konsolideringen af Danmarks Miljøklynge samt Regionalt Fyrtårn og endelig faglige indlæg på Cleantalks og temadage, match to talent events og IWA digital.

2.3. Roadmap for konsolideret vandklynge for vandteknologi

Der er udarbejdet et roadmap, som består af konsolidering og formaliseret samarbejde mellem CLEAN, 13 videnpartnere, brancheorganisationer mv. samt samarbejde med DWF (Danish Waterforum) og DNNK (Dansk Netværk for klimatilpasning), Erhvervshuse og endelig Watervalley DK. Udpegningen af CLEAN som miljøteknologiklynge har åbnet døre og har ført CLEAN derhen, hvor brancheorganisationer, klynger, Erhvervshuse og videnspartnere gennem vil samarbejde. Gennem målrettet indsats blev klimanetværkene Klikovand, Vand i Byer, Inundo og CALL konsolideret i "Det Nationale Netværk for Klimatilpasning" (DNNK).

Gennem nærværende projekt er DNNK blevet en del af en sammenhængende vandsektor og der er indført en meningsfyldt faglig kæde hvor DNNK ses som en del af Vandsektoren der er en del af Miljøteknologi. Gennem nærværende projekt er netop disse snitflader blevet udviklet og samarbejdsrelationerne etableret som fundament for den succesfulde konsolidering der hermed er gennemført. Der er fra 2022 aftalt et tættere samarbejde mellem Miljøklyngen og DNNK om fælles temadage og vidensdelingsaktiviteter.

Nærværende vandklyngeprojekt har fungeret som et overgangsprojekt til innovationskraftsbevillingen, hvor CLEAN blev udpeget til Miljøklynge med start 1.1.2021. Innovationskraft bevillingen har muliggjort en hel række betydningsfulde aktiviteter indenfor videndeling, matchmaking, innovationssamarbejder og internationalisering, som WTB-virksomhederne i vandklyngeprojektet også har kunnet nyde glæde af. De største events med størst eksponering af WTB-virksomheder har været

Klimafolkemøde i Middelfart, Rørcenterdage, TechBBQ for start ups og efter programperioden SDG awards. I efteråret 2021 har der været et stort arbejde med indsatser, som rækker frem i tiden, nemlig vandaccelerator programmet under Beyond Beta i tæt samarbejde med de danske erhvervshuse, og øvrige klynger, som starter 1. januar 2021 samt samt endelig den helt store satsning "Regionalt fyrtårn for vandteknologi i Region Midtjylland", som forventes at starte medio februar 2021"og som er skrevet i tæt samarbejde mellem Water Valley Denmark, Klimatorium, Erhvervshus Midtjylland, Aarhus Kommune, VIA og AU. CLEAN er af partnere blevet bedt om at være lead og programleder på projektledelse og kommunikation. Samlet medvirker 38 økonomiske partnere. Se mere i vedlagte 1/2 års rapport og vedlagte bilag med roadmap.

2.4. Partnermøder- strategisk drøftelse af fusion.

Der har i starten af projektet været afholdt partnermøder med dels DWF og DNNK, som hurtigt slog fast, at en egentlig fusion ikke var muligt, da der var tale om forskellige målgrupper og fokus, men konsolideret samarbejde blev aftalt. Det blev desuden hurtigt klart, at der ikke grundet Erhvervsfremmebestyrelsen fastlæggelse af styrkepositioner ikke var mulighed for en egentlig vandklynge, men derimod en miljøklynge, som også skulle favne det vigtige vandområde. Dannelse og udpegning af CLEAN som Danmarks Miljøklynge har været en stor succes og har muliggjort, at det nu som et direkte resultat er lykkedes at etablere Regionalt Fyrtårn for Vandteknologi i Region Midtjylland med en række centrale spillere. Her har der været afholdt et betydeligt antal møder for at muliggøre dette. Disse møder har inkluderet AU, DTU og CLEAN, som også er partnere i projekt Innovationsklynge for vandteknologi.

2.5. Formidling af projektaktiviteter og konsolideret innovationsklynge for Vandteknologi i aktørernes netværk.

Der har indenfor programperioden samlet været 64 formidlinger mod mål 60 i de 4 regioner og 24 formidlinger i Region Sjælland mod mål 14. Dette må således siges at have opfyldt målet. Der forventes 0-2 år efter projektafslutning at blive gennemført 25 formidlinger i 4 regioner og 7 i Region Sjælland 7. Fælles formidling af Innovationsklynge for Vandteknologi under IWA2020 IWA 2020 blev grundet Corona aflyst i både 2020 og 2021. Der blev i stedet ultimo maj og primo juni 2021 afholdt Digital IWA. DTU stod bag planlægningen og formidlingen til de danske Vand SMV'er i 2021 indenfor programperioden, med 1 formidling i 4 regioner. 0-2 år efter projektafslutning vurderes

der at blive gennemført min 6 formidlinger i 4 regioner og 1 formidling i Region Sjælland i forbindelse med IWA2022 konference. CLEAN planlægger i regi af Miljøklyngebevillingen fortsat at stå bag et Innovationscorner for Danske VandSMV'er, hvor innovative SMV'er har mulighed for at udstille samt blive matchmaket med internationale forsyninger og vandaktører i forhold til fremvisning af danske vandløsninger.

3. Erfaringer og læring

Projektets output succeser: Etablering af WTB-virksomheds communities har været særdeles succesfuldt og har dannet inspiration til communities indenfor CLEAN's øvrige fokusområder. Det har været en interessant rejse at gå fra en vision om at lave en fælles innovationsklynge for vandteknologi, til at kunne konkludere at målet i stedet måtte være at stå sammen om Danmarks Miljøklynge CLEAN, da miljøteknologi i stedet for vandteknologi blev udpeget som styrkeposition. Det har ikke været uden benspænd at opnå samarbejde med de store vandaktører i "Den Danske Vandklynge" til i dag at have opnået et succesfuldt og konsolideret samarbejde med WaterValley Denmark, således at det i dag er en samlet vandsektor som står bag både de store vandvirksomheder via WaterValley Denmark og de små SMV'er via CLEAN. Som medlemsorganisation har det været enormt givende at sætte medlemmerne og deres ønske om et fælles, fagligt forum i fokus. Det har desuden spillet godt ind i parallelle aktiviteter for alle partnerne, og har samlet set givet stor værdi for alle involverede. Projektet har overpræsteret i forhold til innovationsworkshops og innovationsindsatser.

Udfordringer: Det var ikke muligt med et 1-årigt tidsforløb og Corona start marts. 2020 at finde frem til et fælles servicetilbud til vandvirksomheder og rekruttere disse til fysiske events. Der blev derfor søgt om forlængelse af projektet. Det har været særdeles tidskrævende at rekruttere virksomheder til WTB-tilbuddet, få dem til at skrive under på partnerskabserklæring, samarbejdsaftale og lave tillæg til ansættelseskontrakt og endelig få dem til at sende tidsregistrering for at være sikker på at vi havde vores medfinansiering på plads. Dette førte til, at CLEAN til sidst påtog sig denne administrationsrolle, selv om dette ikke var defineret i ansøgningen. Det har undertiden været udfordrende for enkelte partnere at få aktiviteter formidlet på WTB platformen Solved. Disse har i stedet benyttet sig af andre formidlingskanaler. 1B1: Antal klyngemedlemmer, som har deltaget i samarbejdsprojekter om innovation i miljøklyngen (videnbroprojekter eller innovationspartnerskaber via CLEAN, NEPTUN innovationsprojekter, MUDP ansøgning, interreg-projekt, samt HOFOR samarbejde) (28 virksomheder vurderes at have deltaget i innovationssamarbejder i 4 regioner og heraf har 21 virksomheder fået

godkendt og bevilliget videnbro eller innovationspartnerskabsamarbejde gennem 10 videnbroprojekter og 3 innovationspartnerskabsprojekter i Miljøklyngen. I Region Sjælland har der indgået 2 virksomheder i innovationssamarbejder i NEPTUN, interreg 5a Danmark-Tyskland. 1B2. Antal nye klyngemedlemmer: 120 (ikke skelnet) mellem 4 regioner og Region Sjælland) på tværs af CLEANs fokusområder. Heraf vurderes 90 % at være hidrørende i den 4 regioner og 10 % i Region Sjælland (ikke opgjort). Projekt effekter: Antal nye innovative virksomheder. Her er intet måltal, men der er som minimum 20 WTB-virksomheder, som har deltaget aktivt i WTB communities.

4. Forankring/videreførsel efter projektperioden

Projektet er forankret via Innovationskraft bevillingen til CLEAN Danmarks Miljøklynge, Vandaccelerator programmet og Regionalt Fyrtårn for Vandteknologi i Region Midtjylland.